

Čtení s porozuměním

Bublinka a její kamarádi ze ZOO

Rozvíjí
čtenářské
dovednosti.

Vydavatelství
Taktik

Čtení s porozuměním

Bublinka a její kamarádi ze ZOO

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM 3

Pro 3. ročník ZŠ

Autoři: Mgr. Zdena Effová
Mgr. Monika Linhartová

Jazykové korektury: Mgr. Věra Štefánková
Odborná spolupráce: Mgr. Věra Štefánková, Tomáš Lorenc, Jan Kudrnáč

Projektový manager: Ing. Jaroslav Brdjar
Produktový manager: Mgr. Lucie Pěnkavová

Grafická úprava a sazba: Sára Doležalová
Návrh obálky: Michaela Slezáková, Sára Doležalová

ISBN: 978-80-7563-039-1
1. vydání, 2016

Copyright: © Vydavatelství Taktik International, s. r. o., Praha 2016
Vyrobil a vydal: Taktik International, s. r. o., Argentinská 38, 170 00 Praha 7

Všechna práva vyhrazena. Šíření či reprodukce obsahu nebo jeho částí jakýmkoliv způsobem jsou bez předchozího písemného souhlasu vydavatele zakázány.

OBSAH

DÍLO	STRANA
Adam a Otka	8
Rošťák Oliver	10
Luisa a Lotka	12
Kdo nevěří, ať tam běží	14
Devatero pohádek	16
Pes nám spadla	18
Kluk jako jehla	20
Věra, Nika a sedm babiček	22
Dvojčata v akci	24
Povídání o pejskovi a kočičce	26
2x2 je někdy 5	28
Bajky a nebajky	29
Mikulášovy prázdniny	30
Školník Kulda je jednička	34
Kdy přijde Dora	36
Pekelná třída řadí	38
To je jízda	40
Zvířata Afriky	42
Zvířata Asie	46
Zvířata Austrálie	48
Zvířata Severní Ameriky	50
Zvířata Jižní Ameriky	52
Velké trápení	54
Osada havranů	56
Český Honza	60
Kronika města Kocourkova	62
O vlkovi se sklerózou a jiné pohádky	64
Poplach v Kovářské uličce	66
Prázdniny u babičky	70
Kryštofe, neblbni a slez dolů!	72
Pohádky	74
Babička na inzerát	76
Mach a Šebestová	80

Ahoj kluci a holky!

Tak se na mě podívejte. Co vás napadne?

Že jsem něčím výjimečná?

Tak to jsem moc ráda, že to říkáte a hned vám také vysvětlím, proč se vlastně ptám.

Ale promiňte, úplně jsem se v tom rozčilení zapoměla představit.

Jak jste určitě na první pohled poznali, jsem hroší slečna a jmenuji se **Cecilka**.

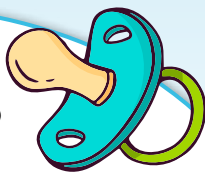
Problém je ale v tom, že Cecilko už mi nikdo neříká, dokonce ani mí rodiče ne.

Všichni mi říkají **Bublínko**. Což o to, přezdívka je to pěkná, ale jen do chvíle, než na vás nějaké nevychované lidské mládě začne pokřikovat, protože si ve svém omezeném mozečku vymyslelo, že Bublína mi říkají kvůli tomu, že jsem trochu, ale opravdu jen trochu, při těle. Ale to se šeredně plete.

A pak že jsou lidé pány tvorstva!

Ale raději to vezmu od úplného začátku.

Narodila jsem se
jednoho krásného
jarního dne
v pražské **zoologické zahradě**.

Ptáci právě začínali prozpěvovat,
když se moje maminka Hedvika rozhodla,
že už je nejvyšší čas, abych vykoukla na svět.
Tedy, kamarádi, to byste nevěřili, jaký to je poprask,
když se narodí malý hroch!

Všichni ošetřovatelé byli v pohotovosti
a moje maminka se tvářila tak hrdě,
jako kdybych byla jedním ze sedmi divů světa.

To si, jak je vám určitě jasné,
nepamatuji, ale znám to
z vyprávění starého papouška,
který si samozřejmě pamatuje
mnohem víc, než je jen moje
narození.

Když se narodí lidské mládě, je ještě notnou dobu závislé na svých rodičích a dlouho trvá, než se postaví na vlastní nohy. Papoušek Ara tvrdil, že některým lidem trvá spoustu a spoustu let, než jsou samostatní. Upřímně, to si nedovedu vůbec představit, protože my zvířata to máme úplně jinak.

Například já!

Pár minut po prvním nadechnutí nad hladinou naší nádrže jsem se už vesele proháněla pod vodou, takže moje maminka měla co dělat, aby mě uhlídala. Je pravda, že u nás v ZOO mi žádné velké nebezpečí nehrozilo, ve volné přírodě bych si musela dávat sakramensky dobrý pozor, abych nenarazila na krokodýla. Ale znáte maminky, bojí se o nás vlastně pořád.

Věděli jste, že my hroši umíme dřív plavat než chodit? Ve vodě jsme jako doma, a přestože na to nevyhadáme, jsme velice obratní a mrštní.

Mezi prsty máme plovací blány a pod vodou vydržíme dlouhou a dlouhou dobu.

Po narození dokonce i mateřské mlíčko pijeme pod vodou. Také se nám ve spoustě cizích jazyků říká „hippopotamos“, což znamená **říční kůň**. Alespoň tak to Ara vyprávěl.

A už se pomalu dostávám k tomu, jak vznikla moje přezdívka.

Petra Braunová: Rošťák Oliver

Oliver je třeták, který dostal pozvání na prázdniny od bývalé spolužačky. Ta se s rodinou vrátila do Chorvatska. Oliver spolu s místními dětmi prožije přímo detektivní příběh.

Lidské mraveniště

„A ničeho se neboj!“ maminka znovu kontroluje Oliverovu letenku i pas.

„Bojím se víc než ty!“

„Já se nebojím,“ vrtí Oliver hlavou.

Rozhlíží se na všechny strany. Letiště je mnohem větší než autobusové nebo vlakové nádraží. Vypadá jako mraveniště. Stovky lidí s cestovními kufry pohledem sledují ohromné displeje vysoko na zdi.

„Čeho by se měl bát?“ zubí se tatínek.

Maminka pevně drží za ruku malou Máří, která neví, jestli má hledět na tabule s čísly, na bratra anebo na bílého pejska s červeným obojkem, který právě důležitě šlape kolem nich. Máří by si ho ráda pohladila a trochu se proběhla, ale maminka jí drží pevně. Bojí se, aby se jí dcerka neztratila. Máří se kroutí. Všechno se točí kolem brášky, a to ji nebaví.

„Budeš tam cobydup.“

Maminka synovi uhladí patku na čele.

„Jo.“

„Letušky na tebe dají pozor.“

„Já vím.“

„Musíš je poslouchat!“

„Jo.“

„Při vzletu musíš hodně polykat, aby ti nezalehly uši.“

„Já vím. Při přistání taky.“

„Nesmíš se ztratit!“

Tatínek vezme maminku kolem ramen.

„Jak by se mohl ztratit? Letadlo ho spolkne a vyplivne ho až v Chorvatsku. A tam už na něho děvčata budou čekat. Babička Marici je spolehlivá.“

„Neboj, mami!“

Oliver je netrpělivý. Trochu se těší a trochu se bojí. Letadlem už jednou letěl, ale s tátou. Maminka se tváří vyplašeně. Mrzí ji, že souhlasila s tatínkovým nápadem. Přesvědčil ji, aby syna pustili samotného. Cesta by jí ani miminku neudělala dobře. A tatínek musí zůstat tady. Co kdyby se děťátku chtělo na svět dříve, než spočítali lékaři? Kdo by ji odvezl do porodnice? Kdo by pohlídal dcerku? Maminka si připomněla, jak při narození Máří dala Olivera v rychlosti k sousedce, paní Králové. Rozčílilo ho to natolik, že si ošmikal všechny vlasy! Maminka se při vzpomínce usměje a znovu pohladí synkovu čupřinu na hlavě. Oliver je z toho hlazení už nervózní. Bezděčně škubne hlavou.

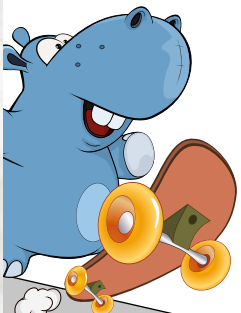

1 V osmisměrci vyškrtej slova z nabídky. Zbývající písmena dají tajenku.

Slova:

TELEVIZOR	APAČ
KAKTUS	ZEBRA
OKNO	HRADY
VRÁNA	RUKA
PRAČKA	RŮŽE
KRÁVA	LOPATA
PALOUK	PEDÁL
TAŠKA	OBRAZ
PRAPOR	VLAKY

T	E	L	E	V	I	Z	O	R
A	L	E	R	Ů	Ž	E	T	A
Š	D	Á	Z	A	R	B	O	L
K	N	A	K	Č	A	R	P	P
A	L	O	P	A	T	A	E	R
K	O	N	H	R	A	D	Y	A
T	R	U	K	A	Á	O	A	P
U	L	Á	E	L	T	N	I	O
S	Š	T	V	L	A	K	Y	R
I	Č	A	P	A	L	O	U	K

Tajenka:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

2 Na mapě Evropy najdi Česko a Chorvatsko. Změř pravítkem vzdálenost mezi Prahou a Zadarem. Spočítej, kolik kilometrů letadlem Oliver poletí.

1 cm na mapě = 336 km

Vojtěch Steklač: Dvojčata v akci

Martin a Andrea jsou dvojčata. Bydlí s rodiči a každý z nich má vlastní pokoj. Oba jsou velmi všímaví a zvědaví. Okolnosti je svedou dohromady s detektivní kanceláří Huklor, které pomáhají řešit různé záhady.

Večer jsme zazvonili u profesora Mautnera. Čaj už měl nachystaný.

„Pojďte dál,“ pozval nás. „Do mě nic není. Ani má milovaná četba mě nebaví, pořád jen civím do zdi, protože to nedokážu pochopit.“

„Asi jste měl svého bratra velice rád,“ podotkla jsem.

„Policajti mi řekli, že to byla sebevražda, ale já tomu pořád nemohu uvěřit.

Bratr mě vlastně vychoval, když nám rodiče zemřeli. Bez jeho pomoci bych nikdy nevystudoval.“

„A jak tedy vlastně váš bratr zemřel?“

„Našli ho oběšeného,“ řekl profesor Mautner. „A prý cizí zavinění nebylo prokázáno. Jenže on neměl vůbec žádný důvod sebevraždu spáchat.“

„Byl ženatý?“

„Už vdovec. Žena mu zemřela před dvěma roky na leukémii. Měli se velice rádi.“

„A máte přístup do jeho bytu?“

„Bohužel ano,“ řekl profesor Mautner. „Musím totiž ten jeho byt vystěhovat a vůbec se mi do toho nechce.“

„My vám pomůžeme,“ slíbil Martin. „A jestli máte zájem, tak se tam naše detektivní kancelář důkladně porozhlédne.“

„Jaká detektivní kancelář?“

„Huklor,“ řekla jsem., „máme ji společnou s bratry Lorenci, kteří bydlí u nás ve věži.“

„Ti slušní pánové jsou snad detektivové?“ podivil se profesor.

„A velice dobří,“ řekl brácha. „Už dva úspěšné případy máme za sebou.“

„Tak kdybyste se chtěli té mé nešťastné události ujmout, byl bych vám velice povděčný,“ řekl profesor Mautner. „Upřímně řečeno, té policejní verzi o sebevraždě totiž příliš nevěřím.“

Na závěr své návštěvy jsme ještě dostali adresu a klíče od bytu profesora staršího bratra. „A nemusíte se bát,“ řekl profesor, „bratr už tam není.“

Vojtěch Steklač – Dvojčata v akci

1 U označených slov urči slovní druh, číslo napiš nad slovo.

„Tak kdybyste se chtěli té mé nešťastné události ujmout, byl bych vám velice povděčný,“

řekl profesor Mautner. „Upřímně řečeno, té policejní verzi o sebevraždě totiž příliš

nevěřím.“ Na závěr své návštěvy jsme ještě dostali adresu a klíče od bytu profesora

staršího bratra. „A nemusíte se bát,“ řekl profesor, „bratr už tam není.“

2 U podstatných jmen, která najdeš v textu, urči rod, číslo a pád.

	rod	číslo	pád
u profesora			
čaj			
do zdi			
důvod			
s bratry			
ve věži			
verzi			

3 Zahraj si na detektiva a najdi na obrázku 11 rozdílů.

Jiří Žáček: 2x2 je někdy 5

Já mám doma zoologickou zahradu

Já mám doma zoologickou zahradu.
Zkuste v paneláku bydlet se zvířaty!
Nemůžu je přece nechat o hladu –
ale ta zvěř klidně prožere dva platy.

Říkal jsem si:
Ať se děti baví.
Ovšem, člověk má být přítel zvěře.
Ale dnes už mi jde o zdraví –
byt je plný zvířat,
sotva zavřu dveře!

Nečekal jsem tyhle potíže.
Želvy pochodují bytem ve dne v noci.
Křeček s rodinou si vlezl do spíže.
Ve vaně se rozmnožili mloci.

Papoušek mi trousí na šaty.
Na balkoně králík chroupá zelí.
V posteli mám kočku s kořaty.
Bílé myšky bydlí pod postelí.

Už mi z toho cuká ve tváři.
Morčata se usadila ve skříní.
Na záchodě vřeští kanáři
a v mém křesle chrupou bernardýni.

Ale já to takhle nenechám!
Vyřeším to tvrdě, bez soucitu!
Udělám už přítrž neplechám!
Vyhodím je bez milosti z bytu!

Zkusil jsem se zbavit zvěřince –
ale tůdle:
přehlasovaly mě děti!
Tak se radši přestěhuju k mamince.
Jde to se mnou od desíti k pěti.

Jiří Žáček – 2x2 je někdy 5

1 Podtrhni v textu slova, která tvoří rýmy.

2 Vyškrtej obrázky těch zvířat, která se v básničce nevyskytují.

Jiří Žáček: Bajky a nebajky pro malé i velké děti

Ufo, ufo, ufo

Ufo, ufo, ufo
přiletěli k Mimoni,
snesli se k nám na zahradu
pod velkou jabloní.

Je to vážně k nevíře –
vyskákali z talíře
a hned se mě vyptávali,
co jsem vlastně za zvíře.

Já jsem člověk, živý tvor,
přednáším jak profesor,
nejmoudřejší ze všech tvorů,
vládce země, vod i hor...

Řehtali se velice:
Jste jen pyšné opice!
Máme pro vás připravenou
rezervaci v Africe!

Světovláda člověčí
zeměkouli nesvědčí,
experiment Člověk končí,
ohrožoval bezpečí!

A mě hrůzou polil pot,
vždyť jsem člověk, a ne skot...
A vtom začal zvonit budík,
což mi prvně přišlo vhod.

Jdu se projít k potoku,
pes mi běží po boku...
Přestaň strašit lidi ve snu,
zatracený Hitchcocku!

(Hitchcocku čti hičkoku)

Jiří Žáček – Bajky a nebajky pro malé i velké děti

1 V básniče jsou přímé řeči – moje a Ufonů.
Podtrhni různými barvami, co říkám já a co návštěvníci z vesmíru.

2 Myslíš, že mimozemšťané mají v podstatě pravdu, nebo jsou hloupí
a pravdu máme my, lidé?

3 Znáš nějaký případ, kdy se lidé (lidstvo) zachovali opravdu hloupě? Uveď příklad.

4 Kde se lidé mohou dobře poučit z chyb, které udělali naši předkové?

René Goscinny-Sempé: Mikulášovy prázdniny

Kniha Mikulášovy patálie měla ve Francii obrovský úspěch, a tak autor napsal i pokračování. Zachytil v něm drobné příběhy party kluků viděné jejich očima.

Na dnešek jsem se moc těšil, jelikož nám paní učitelka řekla, že nás vezme do umělecké galerie, abychom se podívali na obrazy. Jít někam takhle pohromadě, celá třída najednou, je fantastická legrace. Škoda, že paní učitelka, která je jinak docela prima, nechce s námi takhle chodit častěji.

Do galerie nás měl odvézt autobus. Jelikož nemohl parkovat před školou, museli jsme přejít ulici. Paní učitelka nám řekla:

„Seřadte se po dvou, chyťte se za ruce, a hlavně dávejte pozor!“

Já jsem z toho neměl moc velkou radost, jelikož chodím vždycky vedle Vendelína, to je můj kamarád, který je děsně tlustý a pořád jí, a není tudíž žádná slast podat mu ruku. Mám Vendelína rád, ale když on má věčně mastné nebo lepkavé ruce – podle toho, co zrovna jí. Dneska jsem měl štěstí. Měl ruce suché!

„Co dneska jíš, Vendelíne?“ zeptal jsem se ho.

„Sušenky,“ odpověděl mi a vyprskl mi do obličeje vodotrysk drobků.

Před námi, vedle paní učitelky, šel Celestýn. Je nejlepší ze třídy a mazánek paní učitelky. My ho nemáme moc rádi, jelikož ho kvůli brýlím nemůžeme praštit, kdy se nám zachce.

„Kupředu, pochodem v chod!“ zvolal Celestýn a my jsme začali přecházet ulici a stál tam taky strážník a zastavoval auta, abychom mohli přejít.

Vendelín najednou pustil mou ruku a řekl, že se hned vrátí, že si zapomněl ve škole karamely. Vracel se opačným směrem a trhal tím dvojstupy, takže nastal parádní zmatek.

„Kam jdeš, Vendelíne?“ volala na něho paní učitelka. „Hned se vrať!“

„To se ví, kam jdeš, Vendelíne?“ opakoval po ní Celestýn. „Okamžitě se vrať!“

To, co řekl, se nelíbilo Albínovi. Albín má hrozitánskou sílu a rád rozdává rány pěstí do nosu.

„Co se do toho pleteš, mazánku? Chceš dostat jednu do frňáku?“ řekl a pohrozil Celestýnovi.

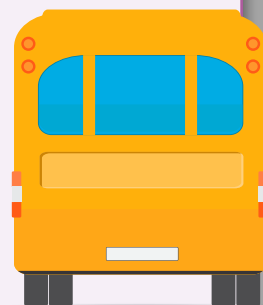
Celestýn se schoval za zády paní učitelky a řekl, že mu nemůžeme dát pěstí do nosu, jelikož má brýle. Albín, který je hrozně velký, a chodí proto v poslední dvojici, se začal prodírat dopředu a odstrkoval všechny kluky, aby mohl Celestýnovi sundat brýle a jednu mu vrazit.

„Vrať se na své místo, Albíne!“ volala paní učitelka.

„To se ví,“ řekl Celestýn, „vrať se na své místo!“

„Nechci vás rušit,“ vmísil se do toho strážník, „ale zdržuji tady dopravu už hodnou chvíli. Jestli máte v úmyslu pokračovat ve vyučování uprostřed vozovky, stačí říct. Budu posílat auta přes školu!“

To by se nám hrozně líbilo, dívat se na něco takového, ale paní učitelka pekelně zrudla a podle toho, jakým tónem nám řekla, že máme nastoupit do autobusu,

jsme pochopili, že nemá náladu na legraci. Tak jsme urychleně poslechli.

Autobus vyjel, strážník za námi dal pokyn autům, že můžou taky jet, a vtom jsme uslyšeli skřípění brzd a křik. Vendelín vběhl do vozovky se svými karamelami a chtěl přejít.

Nakonec všechno dobře dopadlo, Vendelín nastoupil do autobusu a mohli jsme v klidu vyjet. Když jsme odbočovali za roh, zahlédli jsme ještě strážníka, jak háže pendrek na zem, a kolem něho je nepropustná zácpa aut.

René Goscinny-Sempé – Mikulášovy prázdniny

1 Kolik chlapců chodí do Mikulášovy třídy, když:

Vytvoří-li trojice, jeden z nich stojí sám.

Pokud se staví do skupin po pěti, v poslední skupině dva chybí.

..... Pokud paní učitelka kupuje sešity balené po 10, musí koupit 3 balíky.

2 Rozhodni, které chování na přechodu pro chodce je správné.

Na přechodu pro chodce má chodec vždy bezpodmínečně přednost.

Může vstoupit do vozovky, kdy se mu zlíbí, auta musí zastavit.

Chodec se nemusí ani rozhlédnout.

Chodec stojí před přechodem tak dlouho, dokud nebude ani zprava, ani zleva auto nejméně 200 m daleko. Potom může po rozhlédnutí vstoupit do vozovky.

Před vstupem do vozovky na přechodu pro chodce se musí chodec nejprve pečlivě rozhlédnout (nejprve vlevo, potom vpravo a nakonec znovu vlevo).

Pokud není poblíž žádné jedoucí auto, může vstoupit do vozovky. Pokud

před přechodem pro chodce auto zastaví, kontaktuje ho chodec pohledem

a přesvědčí se, že mu řidič dává najevo, že může přejít. Potom se přesvědčí

pohledem i na druhou stranu, že ho neohrozí jiné vozidlo a může přejít.

Gestem může řidiči poděkovat.

Přijíždějícím automobilům hrozíme po celou dobu přecházení pěstí, pokud má

řidič otevřené okénko, přidáme i několik nadávek. Nám se uleví a řidič bude

dobře naladěný.

3

Od kolika let smíme jezdit sami na kolech po silnicích?

4

Co je povinnou výbavou nezletilého cyklisty?

Eduard Štorch: Osada Havranů

Spisovatel Eduard Štorch se ve svých knihách snažil dětem přiblížit život v dávných dobách. Havranpírko je chlapec z mladší doby kamenné. Jeho rod Havranů je usídlen na území dnešní Krče u Kunratického potoka v Praze. Nepatří ještě mezi dospělé muže, ale ani mezi děti. Je statečný a bystrý. Podaří se mu zachránit uloupený dobytek, pomůže svému příteli k ženě.

Havranpírko už zase dobře běhal. Spřátelil se se Sokolím okem tak, že se téměř denně navštěvovali. Obvykle se sešli někde u Botiče a pak táhli lesem po stopách zvěře.

Jednou za jasného, teplého dne odpočívali na své oblíbené stráni. Sokolí oko dřímalo, Havranpírko hlídal. Najednou něco zašustělo. Havranpírko spatřil, jak se pod hlavou jeho přítele protahuje velká zmije. Při jakémkoli bezděčném pohybu spícího mladíka mohla by se zmije rozdrážit a pomstila by se uštknutím.

Havranpírko se ulekl, ale nevěděl honem co počít, aby přítele zachránil. Napráhl sekeru a číhal na příležitost, aby hada bezpečně zasáhl. Zmije se skryla chvíli pod ramenem spícího mladíka a pak vylézala před jeho obličej. Na okamžik se otočila hlavou od Sokolího oka, ale i tato prchavá chvílička postačila Havranpírkovi, aby jistou rukou ťal po nebezpečném plazu.

Sokolí oko vzrušeně vyskočil a překvapen otvíral oči, když spatřil, že Havranpírko stojí nad ním s napřaženou zbraní.

Rozechvělý hoch ukázal na místo, kde právě Sokolí oko byl ležel.

Hlava zmije s kouskem krku ležela mezi drny a vedle se ještě svíjivě pohyboval dlouhý hadí ocas... Sokolí oko přiskočil k hochovi a srdečně ho objal.

„Splatil jsi mi dneska dobře, milý Havranpírko! Nikdy mi z paměti nevymizí, jak tys můj život zachránil!“ vroucně odpověděl hoch.

Když se pak vrátili do osady a vylíčili, co je potkalo, předstoupili před Černého havrana a řekli, že uzavřou spolu věčný svazek bratrství. Náčelník schválil jejich rozhodnutí, ač poznamenal, že Havranpírko sice nevykonal ještě mužskou zkoušku a není tedy podle starých obyčejů oprávněn vstoupit s někým do bratrského svazku. Ale takový předpis může platit pro kdekoho, nikoli však pro Havranpírka.

Oba nastávající bratři šli k totemovému sloupu a náčelník jim ostrým pazourkem rozškrábl kůži na ruce. Vyskočily kapky krve. Černý havran přiložil obě ruce tak, že se krve smísily.

Obřadu přihlíželo mnoho Havranů. Náčelník pravil: „Velký Duchu, požehnej vašemu bratrství. Jeden každý z vás obou žije teď ve dvou osobách. Co jeden, to druhý. Síla každého z vás se zdvojnásobila. Pomáhejte si ve všem všudy a bratrství vaše nemějte konce!“

Veveřice ozdobila oba bratry kvítím a náčelník je uvedl na čestné místo k táborovému ohni.

Rod Havranů získal v Sokolím oku dobrou posilu, neboť od té chvíle patřil Sokolí oko stejně Havranům jako svému starému rodu.

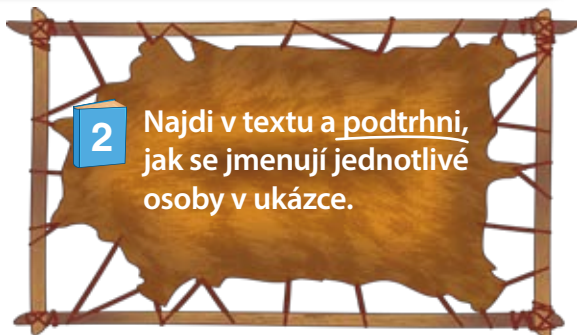
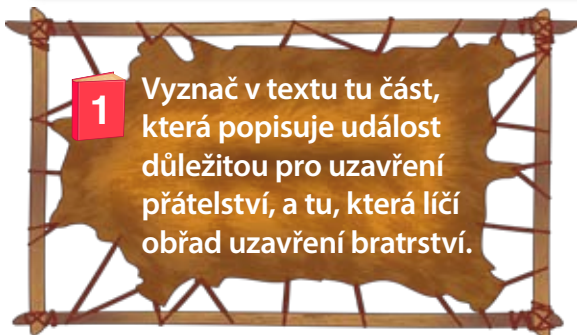

Zaplál táborový oheň a všichni se shromáždili kolem něho.
A moudrý sachem*) Černý havran pronesl opět jednou poučné kázání ke všemu rodu.
„Před mnoha lety, když ještě náš rod žil v plném rozkvětu a slávě, přihodil se tento příběh:“

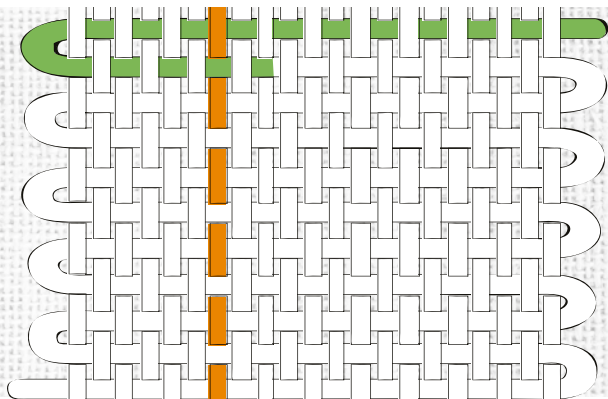
*) sachem – volený rodový soudce, náčelník

Eduard Štorch – Osada Havranů

3 Lidé mladší doby kamenné si vyráběli nástroje ze:
železa | bronzu | kostí | zlata | kamene | dřeva | pazourku (druh nerostu)

4 Když se lidé naučili zpracovávat vlnu a pěstovat len, mohli začít vyrábět tkané látky. Těmto pracem se většinou věnovaly ženy. Nejjednodušší plátěná vazba vznikne provlékáním osnovních nití. Dokonči v obrázku cestu nitě pastelkou.

5 Když měli plátno, našli také v přírodě něco, čím ho mohli obarvit. Jakou barvu z rostliny získají, zjistíš tak, že spojiš číslo lístku se stejným římským číslem u barvy.

6) afrikán nať	IV. odstíny hnědé	3) kopřiva dvoudomá	VIII. modrá
5) brusinka borůvka	2) třezalka tečkovaná	VII. žlutá až hnědá	8) rdesno barvířské
4) ořešák vlašský	III. odstíny zelené	II. béžová	VI. zlatočervená
I. růžová až červená	1) svízel syříštový	V. šedomodrá	7) cibule setá

Václav Řezáč: Poplach v Kovářské uličce

V Kovářské uličce stojí krámeček, který patří lakomému panu Bočanovi. Jinak zde žijí velmi chudí lidé vydaní na milost panu Bočanovi. A také tam žije Frantík, který se rozhodne, že to tak nenechá.

Objevuje se zelená knížka

Frantík Severýn sedí na prázdných bednách od cukru, pohupuje bosýma nohama a naslouchá kázání pana Bočana. Kázání nepatří jemu, nýbrž paní Bílkové, která stojí před pultem, Frantík se tváří, jako by se nezajímal o nic jiného než o své zabláčené klátící se nohy. Zatím však napíná uši, aby mu neušlo ani slovíčko.

Pan Bočan je majitelem tohoto obchodu se smíšeným zbožím. Lidově se tomu říká hokynářství, pan Bočan však si není zcela jist, není-li obchod již kupectvím, nebo něčím lepším, totiž lahůdkářstvím. Lidé z okolních domů, kteří u něho kupují, a hlavně nešťastníci, kteří mu zůstali dlužní, jsou však jednotni ve svém názoru. Říkají, že jeho krámeček je zlatý důl a že si pan Bočan nahrabal. A o jeho tvrdosti, lakotě, a hlavně o jeho bohatství se v Kovářské ulici i v údolí vypravují celé legendy. Paní Bílková je ženou lakýrnického pomocníka z domu, kde bydlí Frantík Severýn se svým dědečkem. Jako mnoho jiných, také pan Bílek ztratil zaměstnání a nemůže najít jiné. Jednou týdně dostávají od města poukázku na potraviny. Jinak jsou živi jen z toho, co paní Bílková vydělá tu a tam posluhami. Mají šest dětí, nejstaršímu děvčeti je třináct let. A to je na pováženou. Tak krůček po krůčku zapadli do dluhů, i panu Bočanovi jsou dlužní.

„Tak to dál nepůjde, milá paní,“ křičí hokynář a jeho tlustý zátylek je rudý zlosti. „Jedno zboží nezaplatíte a už zas chcete nové na dluh. Copak si myslíte, že kradu?“

Paní Bílková je bledá a ústa se jí třesou rozčilením tak, že nemůže ani pořádně promluvit.

„Ale vždyť já nechci nic zadarmo. Přišla jsem vám zaplatit. Ještě vždycky jsem vám zaplatila.“

„Já vím,“ rozkřikuje se pan Bočan. „Dvacet korun zaplatíte, a zůstane vám dvanáct korun starého a za deset korun uděláte nového dluhu. A tomu vy říkáte zaplatit.“

„To není možné,“ děsí se paní Bílková. „Mám doma zapsáno, že jsem vám dlužna devatenáct korun dvacet. A podle vás by to bylo dvaatřicet.“

Frantík Severýn přestane kývat nohama, zvedne hlavu a poslouchá s nataženým krkem. Není to poprvé, co slyší v Bočanově krámku podobnou hádku, a není to rovněž poprvé, co má chuť vstát a vykřiknout: „Nechte ty chudáky na pokoji! Cožpak nevidíte, že je jim zle, a jakmile se jim povede lépe, že nebudou myslit, jen jak by vám zaplatili? Však vám pro těch několik korun nespahnou vaše tři činžáky ani vila v Bráníku.“

Ano, ano, takových hádek je tu v posledním čase stále víc. Lidem, zdá se, vede se čím dál hůř, a nemají-li peněz, kupují na dluh. Frantík o tom něco ví, protože dům, v němž bydlí, je pln takových nuzáků, kteří ještě donedávna nevěděli, co je to bída.

„Ono to přejde,“ říkají si, „a zas bude líp.“ A běhají a shánějí, kde se co dá. „Nějaký čas to musíme vydržet.“ Frantík to tak chápe a myslí si, že ti, kterým se vede líp,

měli by nějak pomoci těm, jimž se vede zle. Ano, Frantík to chápe, ale pan Bočan o něčem takovém nechce ani slyšet. Dejte mu jeho peníze a jaképak povídačky o bídě, nezaměstnanosti a takových hloupostech. A tu se Frantíkovi chce skočit na jeho tlustý zátylek a zatřepat jím, aby se v něm probudilo také kousek lidskosti. Frantíkovi je třináct let, je dost vytáhlý na svůj věk, ale celkem je to střízlík, vychrtlý věčným lítáním po ulicích. Když ho však něco pohněvá nebo když něco usilovně chce, zdá se mu, že v sobě cítí sílu obří.

Frantík tedy naslouchá a nestačí se divit. Hádky tu bývaly, to ano, ale tohle je něco zbrusu nového. Panu Bočanovi došla řeč. Funí chvíli a zátylek mu zčervená jako krocení lalok. Vypadá jako člověk, jemuž vklouzlo sousto do nepravé dírky a který se dusí. – „Bouchnout do zad by potřeboval,“ pomyslí si Frantík.

Konečně hokynář popadne dech a rozkřičí se, až se houpají váhy na pultě: „Chcete snad říct, že jsem vám něco připisoval, co jste nekoupila? Na to jsou zákony, milá paní. Zavolám strážníka a musíte mi to zopakovat před ním.“ Paní Bílková se poleká a začne se omlouvat: „Nemyslela jsem tím nic zlého. Vždyť jste se mohl zmýlit.“

„Já se nikdy nemýlím, paničko, rozuměla jste? Nikdy. Tady je má knížka a v té je všechno přesně a správně zapsáno. A není-li vám něco vhod, zaplaťte a nemusíte sem víc chodit. Takové zákazníky, jako jste vy, najdu vždycky.“

Frantík sebou vrtí, až bedny praskají. Kdyby měl peníze, hodil by je tomu lakomci na pult a odvedl by paní Bílkovou odtud. Je si jist, že by paní Bílková hokynářii nejraději zaplatila a nikdy už se pak v jeho krámě neukázala. Ale nemá peněz a musí se zdvořile omluvit, aby jí pan Bočan zase nějaký den počkal.

Václav Řezáč – Poplach v Kovářské uličce

1 Najdi v textu ty části, které se týkají vzhledu a vlastností pana Bočana a podtrhni je zelenou, ty, které charakterizují paní Bílkovou červeně, a Frantíkův vzhled a vlastnosti modře.

2 Najdi v textu souvětí, kterým odpovídají následující vzorce souvětí:

V1, kde V2.

V1, V2 a V3.

V1, že V2, a jakmile V3, že V4, jen V5.

3 Najdi a zakroužkuj chyby v záznamech pana Bočana. O kolik ošidil pan Bočan zákazníky jen na této stránce?

$$\begin{array}{r} 10 \\ 7 \\ 4 \\ 2 \\ 1 \\ \hline 29 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ 5 \\ 6 \\ 2 \\ \hline 17 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 8 \\ 1 \\ 2 \\ 5 \\ \hline 19 \end{array}$$

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Edith Unnerstadová: Prázdniny u babičky

Klouček Pelle tráví prázdniny u babičky. Jeho maminka leží po dopravní nehodě v nemocnici a o chlapce se nemá kdo postarat. Babička žije na venkově se svým nejmladším synem. Spolu s Pellem je zde ještě sirotek Kája, pes Hektor a spousta dalších zvířat. A v okolí další dětští kamarádi.

Ela vylezla na kamennou ohradu a rozběhla se po ní. Byla bosa, protože dřeváky nechala v síni. Šlahouny ostružin byly samý ostěn, ale Ela šikovně skákala z jednoho kamene na druhý a ostružin se ani nedotkla. Kája s Pellem zůstali daleko za ní.

Najednou uslyšeli, jak Ela vykřikla, a poznali, že se něčeho velice lekla. „Co je? Uhodila ses?“ zavolala na ni Kája. „Zmijje!“ křičela Ela. „Šlápla jsem na ni. A ona mě kousla do nohy! Au! Já umřu! Oh – to je strašné!“

Kája měla pláč na krajíčku. „Co budeme dělat? Kde je ta zmijje? Počkej, vezmu klacek a zabiju ji!“ „Už je pryč. Vjela mezi kameny.“ Ela kulhala k nim a po tvářičkách se jí koulely slzy jako hrachy. Už nevypadala tak sebejistě jako dřív.

„Já nemůžu na nohu. Strašně mě v ní píchá!“ „Doběhnu pro dědu Gustavssona,“ řekl Pelle. A utíkal, co mu síly stačily. Děda dosud stál opřen o motyku a upíral oči někam do dále. Vypadalo to, že se od té doby, co od něho odešli, vůbec nepohnul.

„Strej-do!“ zajíkal se Pelle. „Honem! Elu kousl do nohy had! A ona teď umřel!“ Děda se k němu zvolna obrátil. „Co říkáš?“ „Říkám, že Ela šlápna na nějakého hada a teď umřel!“ křičel netrpělivě Pelle.

Děda rázem ožil. Nešel brankou. Přeskočil plot jako mladík a rozběhl se vzhůru, že mu Pelle sotva stačil. Slyšeli, jak Ela nařiká a Kája usedavě pláče. Děvčátka seděla přímo na cestě. Kája držela Elu jednou rukou kolem ramen a druhou divoce mávala, jako by odháněla pomyslné hady. Když k nim starý Gustavsson doběhl, hned se zeptal: „Kam tě kousla? Ukaž mi tu ránu, ať můžu jed vysát!“

Ela plačky natáhla oteklou nohu a ukázala, kam ji had uštkl. Kája kolem sebe přestala mávat a Pelle se postavil těsně vedle dědy, kdyby se snad připlazil další had. Starý Gustavsson přitiskl k rance bezzubá ústa a důkladně ji vysál, vyplivl slinu a pak znovu sál a vyplivoval. Po chvíli se narovnal a vzal Elu do náručí.

„A teď utíkejte, děti,“ řekl Káje a Pellemu. „Utíkejte za Erikem, ať nastartuje vůz, musíme do nemocnice. Já Elu ponesu za vámi.“ Děti letěly, sotva dechu popadaly. Jenže Erik nebyl doma, odjel do městečka pro umělé hnojivo. Babička tedy zatelefonovala lékaři. Ten slíbil, že ihned přijede a přiveze sérum proti hadímu uštknutí.

Ela už nenařikala, když ji starý Gustavsson přinesl. Ale byla bledá a zamklá a ve velikých očích měla strach. „Neboj se, děvenko, nic to nebude,“ snažil se ji upokojit děda. Posadil ji na pohovku a roztřesenou rukou ji pohladil po vlasech. „Uleví se ti, uvidíš, jen co přijde doktor.“

Pelle se rozběhl na pole pro Stiga. „Nic to není, Stigu!“ volal už zdaleka. „Babička říká, že na hadí uštknutí skoro nikdy nikdo neumřel!“ Stig neřekl ani slovo, ale hned všeho nechal a utíkal k domu. Pelle už se toho dne tolik naběhal, že téměř nemohl dál, a ani se nesnažil Stiga dohonit. Když se konečně vrátil, ležela už Ela v babiččině posteli.

Babička se starým Gustavssonem a se Stigem seděli u ní, zatímco Kája vysoko zvedla klec s Julínkem, který plácal křídly a povykoval: „U babičky je krrrásně! U babičky je krrrásně!“

„Dědeček mi vysál z rány jed, Stigu,“ zašeptala Ela. Stig jí stiskl ruku a pokývl hlavou k starému Gustavssonovi, který seděl na samém krajíčku židle a mačkal v ruku čepici. Ale děda to nepostřehl. Měl oči jen pro Elu.

Když přijel lékař, všichni kromě babičky museli z pokoje ven. Posadili se tedy v kuchyni. Klec s papouškem postavili na mycí stůl a Julínek znovu a znovu vykřikoval tu novou větu, kterou ho naučila Kája. Kája nakonec musela přehodit přes klec ručník, aby ho umlčela. Protože teď právě nikomu nepřipadalo, že by u babičky bylo tak krásně, když chudinku Elu uštkla zmije.

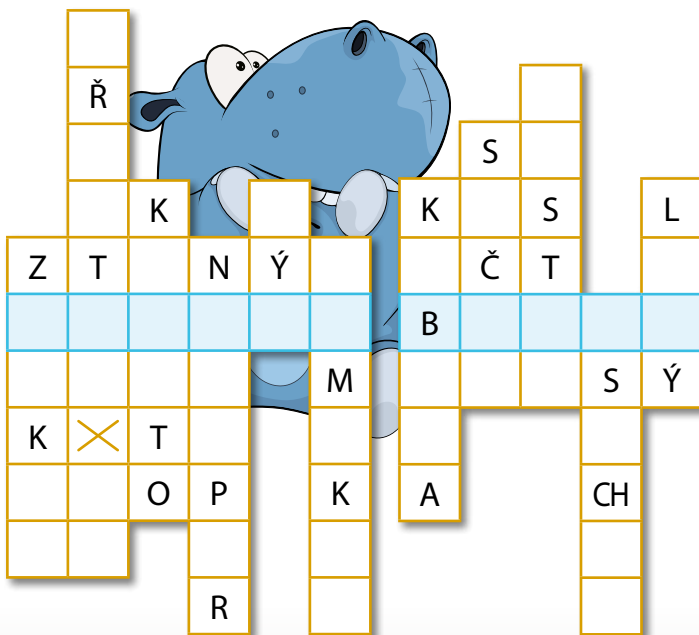
Pak uslyšeli, že klaply dveře a lékařovo auto odjelo. A už tu byla babička. Doktor prý myslí, že žádné nebezpečí nehrozí, protože kousnutím nebyla zasažena žádná žíla. Ale pro jistotu dal Ele sérum i kortizon a nařídil, aby zůstala ležet. Určitě se z toho dostane. Kvečer se za ní ještě podívá, protože bude mít stejně cestu kolem.

Edith Unnerstadová – Prázdniny u babičky

1 Najdi v textu, jaká byla první pomoc, a vyznač to **modře**.

2 Kniha popisuje příběh starý asi 50 let. Zásady první pomoci při uštknutí zmijí se dost zásadně změnil. Přečti si ještě jednou první pomoc a **červeně** podtrhni to, co si myslíš, že se nyní dělá jinak.

3 Do hřebenovky doplňuj pouze vyjmenovaná slova. V tajence vyjde latinský název **zmije obecné**.

4 Had kousne, pokud se k němu přiblížíme na příliš malou vzdálenost – překvapíme ho. Pomůže nám, když budeme hluční, budeme křičet?

.....

.....

.....

.....

tajenka: _____

Tak co, jak jste si to užili?

Poradili jste si se všemi úkoly?

Věřím, že ano. My jsme se s kamarády někdy docela zapotili, ale nakonec jsme rozlouskli všechny čtenářské i mluvnické oříšky. Nenechal se zahanbit dokonce ani lemuří kluk Otík, o kterém všichni v zoologické vědí, že přemýšlení není právě jeho silná stránka.

Jestli se vám povedlo zažít při toulání se mezi řádky příběhů i nějaké to dobrodružství, budete mít knížky určitě tak rádi jako já a moji kamarádi. Mějte se a někdy zase nad nějakým pěkným příběhem na viděnou!

Vaše vášnivá čtenářka **Bublinka Cecilka**

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BRAUNOVÁ, Petra.** *Rošťák Oliver a korále pro mořskou vílu.* Praha: Albatros, 2014. ISBN 978-80-00-03512-3.
- BŘEZINOVÁ, Ivona.** *Věra, Nika a sedm babiček.* Praha: Egmont ČR, 2004. ISBN 80-252-0063-9.
- CIHELKOVÁ, Jana.** *Moderní školní encyklopedie.* Praha: Taktik International, 2012. ISBN 979-80-905029.
- ČAPEK, Josef.** *Povídání o pejskovi a kočičce, jak spolu hospodařili a ještě o všelijakých jiných věcech.* 17. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 2006. ISBN 80-00-01878-0.
- ČAPEK, Karel a ČAPEK, Josef.** *Devatero pohádek a ještě jedna od Josefa Čapka jako přívazek.* 10. vyd. v Albatrosu. Praha: Albatros, 2003. ISBN 80-00-01150-6.
- ERBEN, Karel Jaromír.** *Pohádky.* Praha: Československý spisovatel, 1989. ISBN 22-011-89.
- GOSCINNY, René.** *Mikulášovy prázdniny.* 2. vyd. Praha: Albatros, 1993. ISBN 80-00-00036-9.
- HORÁK, Jiří.** *Český Honza: lidové pohádky.* 13. vyd. Praha: Albatros, 1979.
- KAHOUN, Jiří.** *Školník Kulda je jednička.* 2. upr. Vyd. Praha: Albatros, 2003. ISBN 80-00-01194-8.
- KÄSTNER, Erich.** *Luisa a Lotka.* 7. vydání, Praha: Albatros 2001. ISBN 80-00-00979-X
- KRATOCHVÍL, Miloš a ŠAVLÍKOVÁ, Lucie.** *Pes nám spadla: bláznivé básničky.* Praha: Mladá fronta, 2012. ISBN 978-80-204-2690-1.
- MACOUREK, Miloš.** *Mach a Šebestová v historii.* 2. vyd. Praha: Albatros, 2009. ISBN 978-80-00-02227-7.
- PROCHÁZKOVÁ, Iva.** *Kryštofe, neblbni a slez dolů!* 1. vyd. Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-00-01326-6.
- RESCHOVÁ, Stanislava.** *O vlkovi se sklerózou a jiné pohádky.* 1. vyd. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3095-3.
- RYSKA, Jan.** *Kluk jako jehla.* 2. vyd. Praha: Albatros, 1989.
- ŘEZÁČ, Václav.** *Poplach v Kovářské uličce.* 17. vyd., v Čs. spis. 8. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1981.
- ŘÍHA, Bohumil.** *Adam a Otká.* 2. vydání. Praha: Albatros. 1976. ISBN 13-618-76.
- SEKORA, Ondřej.** *Kronika města Kocourkova.* 3. vyd. Praha: Albatros, 1978.
- STARÁ, Ester.** *To je jízda!* 1. vyd. V Praze: Albatros, 2012. ISBN 978-80-00-02905-4.
- STEKLAČ, Vojtěch.** *Dvojčata v akci.* Praha: Albatros, 2007. ISBN 978-80-00-01981-9.
- STEKLAČ, Vojtěch.** *Pekelná třída řádí.* 1. vyd. Praha: Albatros, 2005. ISBN 80-00-01484-X.
- STŘEDA, Ludvík.** *Babička na inzerát.* 1. vyd. Praha: Albatros, 1990.
- ŠMAHELOVÁ, Helena.** *Kdy přijde Dora?.* 1. vyd. Praha: Albatros, 1977.
- ŠMAHELOVÁ, Helena.** *Velké trápení.* 6. vyd. Praha: Albatros, 1976.
- ŠTORCH, Eduard.** *Osada Havranů: příběh z mladší doby kamenné.* Vyd. 5. (4. v Albatrosu) Praha: Albatros, 1975.
- UNNERSTAD, Edith.** *Prázdniny u babičky.* 1. vyd. Praha: Albatros, 1984.
- ŽÁČEK, Jiří.** *2 x 2 je někdy 5: říkadla, povídačky, básně, aforismy, epigramy a písničky pro kluky a děvčata.* 2. přeprac. vyd. Praha: Albatros, 2004. ISBN 80-00-01312-6.
- ŽÁČEK, Jiří.** *Bajky a nebjky pro malé i velké děti.* Vimperk: Papyrus, 1994. ISBN 80-85776-23-5.
- ŽÁČEK, Jiří.** *Kdo nevěří, ať tam běžil!:* pohádky a povídačky z pohádkových časů. Praha: Albatros, 1996. ISBN 80-00-00452-6.

Čtení s porozuměním

3

Bublinka a její kamarádi ze ZOO

V této publikaci na tebe čeká:

- 33 úryvků z vybraných knížek
- 153 cvičení, úloh a hádanek

Celá edice byla vyvíjena ve spolupráci s vybranými pedagogy s dlouholetou praxí na ZŠ.

Podporuje rozvoj dítěte a vybízí ke zvědavosti.

Učí práci s textem a procvičuje logické myšlení.

Hravou formou podněcuje zájem o čtení a literaturu.

Publikace obsahuje mnoho fotografií a ilustrací.

Cvičení v ní jsou pestrá a zbytečně se neopakují.

Propojuje tematické okruhy učiva.

Publikace je vytvořena tak, aby s ní děti mohly pracovat samostatně.

ISBN: 978-80-7563-039-1

